

Kadrina Keskkool

Isikunäituse korraldamine Kadrina raamatukogus

Praktiline töö

Maarja Mölder

11. klass

Juhendaja Merike Sikk

Kadrina 2025

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. LOOVUS JA MINU KOGEMUS KUNSTIGA TEGELEMISEL.....	4
1. 1. Kool mõjutab meie loovust.....	4
1. 2. Minu kogemus kunstiga tegelemisel.....	4
1. 3. Maalimise protsess ja tehnikad	6
1. 4. Kunstistiilid minu töödes	7
2. TÖÖPROTSESS	9
2. 1. Idee tekkimine	9
2. 2. Teoste loomine	9
2. 3. Minu teosed	9
2. 4. Näituse ettevalmistamine	27
2. 5. Avakontsert	28
2. 6. Pärast avakontserti.....	29
KOKKUVÕTE	30
KASUTATUD MATERJALIDE LOETELU.....	31
LISAD	32
Lisa 1. Kontserdi kava	32
Lisa 2. Akrüülmaalide tööriistad	37
Lisa 3. Guašmaalide tööriistad	38
Lisa 4. Minu maalimise tööriistetus	39
Lisa 5. Edgar Valteri intervjuu	40
Lisa 6. Reklaam.....	41
Lisa 7. Pildid avakontserdist (Merike Siku fotod)	42
Lisa 8. Näituse kutse Facebookis	45
Lisa 9. Uudised näituse kohta.....	46

SISSEJUHATUS

Tõsiselt hakkasin oma praktilise töö teema otsimisega tegelema 24. mail 2024, just sel päeval, kui kuulasin eelmisel aastal teiste uurimistööde kaitsekõnesid. Teadsin, et tahan teha midagi, mis mind ennast kõige rohkem kõnetaks. Mulle meeldib väga kunstiga tegeleda. Kuid kool paraku takistab mul mõnel määral kunsti loomast. Aega on vähe ning õppimisi palju ja niiviisi kaobki võimalus oma lemmiktegevusega päeva sisustada. Kuid vahel, kui on mõni pikem puhkeperiood või õppimisi vähem, leian selle väikese viivu, kui saan võtta välja oma kunstitarbed ja hakata looma. Loomine vabastab mind, innustab ning inspireerib. Seda tehes tunnen end vabana, muredest eraldatuna ja see on mu hingele tõesti väga tähtis.

Kuna ma väga tahtsin teha praktilist tööd, siis kunstinäituse tegemine tundus mulle kõige kohasem. Ning et inimesi rohkem näitusele kokku tuua, tundus avakontserdi tegemine hea ideena.

Inspiratsiooni selle jaoks ammutasin ma oma enda kogemustest ning oma õelt. Mu vanem õde oli sel ajal just oma maalinäitust avamas ning ma mõtlesin, et miks ei võiks ka mina midagi sellist teha. Lisaks on kunst minu jaoks väga tähtis ja ma tahan seda maailmale näidata. Näituse tegemine on ka hea viis jõuda selleni, et mind märgataks.

1. LOOVUS JA MINU KOGEMUS KUNSTIGA TEGELEMISEL

1. 1. Kool mõjutab meie loovust

Ma armastan igasuguste kunstiprojektide tegemist, kuid koolist tuleneva stressi ja suure töömahukuse tõttu ei jõudnud ma kahjuks ühtegi suuremat kunstiprojekti ette võtta, ning see mõjutas mu meeleseisundit väga. Kõige hullem osa selle juures oli see, et kui ma ka leidsin aega midagi joonistada, ei suutnud ma midagi paberile panna. Ma olin väsinud, mu loovus ei töötanud - mul ei tulnud ainsatki mõtet pähe, mida või kuidas visualiseerida. Ning see tunne, mida see tekitas, oli ahastav.

Sellepärast hakkasin huvituma veidi rohkem loovusest, ning esitasin endale küsimuse- mis takistab mul loov olemast. Internetis otsides leidsin Briti kirjaniku Sir Ken Robinsoni, kelle mõtted mind kõige enam inspireerisid. Tema räägib kõige rohkem sellest, kuidas tänapäevane koolisüsteem inimeste loovust hävitab. Tema sõnul oleme me kõik sündinud omal moel kunstnikena, kuid kui lapsed juba koolis hakkavad käima, langeb loovuse tase nii kaua, kuni täiskasvanueas on neil see juba peaaegu märkamatu. Samuti mainib ta, et laste valede või eksimuste pärast nende noomimine on kõige suurem faktor, mille pärast inimesed oma loovuse kaotavad. Teisisõnu - hirm vigade ees. Me peame julgema teha vigu, kui tahame midagi luua.

1. 2. Minu kogemus kunstiga tegelemisel

Ma olen kunstiga tegelenud nüüd juba pikka aega. Juba lasteaiast saati olen väga agar joonistaja olnud. Kuid kunstikoolis pole ma kunagi käinud. Ma tunnen, et ei vaja kunsti puhul õpetamist ning parema meelega katsetan ja õpin kõike omal käel. Pealegi usun, et see aitab mul arendada omaenda isiklikku stiili. Seega kunsti tegemisele püüan ma läheneda loovalt.

Oma maale alustan ma vaid siis, kui mul on motivatsioon selle jaoks ning idee, mida üldse maalida. Motivatsiooni leian ma tavaliselt kas loodusest, mõnest põnevast raamatust või loengust. Vahel turgatab niisama pähe mõni hea mõte. Või siis on mul mõni uus huvi tekkinud millegi vastu ning suurest vaimustusest tahan seda kohe loovalt ära kasutada. Kuid kiiretel ning tegusatel aegadel, kui ma ainult töötan, söön ja magan, siis ei tule mul mingisugust mõtet või ideed - rääkimata motivatsioonist.

Aga kui idee ja motivatsioon on olemas, siis kõigepealt sean ma kõik oma vajalikud kunstitarbed enda lähedale - kas alusele, lauale või põrandale. Osad väiksemad teosed on mul tehtud paberile. Alustuseks teen ma hariliku pliiatsiga alusjoonise. Pärast seda hakkan kohe värvima või teen enne jooned veel tindipliiatsiga üle. Muidugi kui juba värvimiseks läheb, siis tuleb tagada, et värv ei läheks sinna, kuhu ta ei peaks minema. Nii et tavaliselt ma laotan ajalehed põrandale kui maalin, et vaip või põrand värviga kokku ei saaks. Värvimisel kasutan akrüüle /Lisa 2./, guašše /Lisa 3./ ja värvipliiatseid. Kasutan palju pritsimistehnikat ja ajan kätega värvi laiali.

Pritsimistehnika all mõtlen ma seda, et ma võtan pintslit, katan selle (pigem vedelama) värviga ning hakkan paberi või lõuendi ees seda teise käega taguma või teen järske liigutusi, et paberi või lõuendi pinnale tulevad vaid värvipritsmed. Ja niimoodi teen ma nii kaua, kuni olen teosega rahul. Kuid kui ma lähen kätega maalile kallale, mis juhtub tihti, siis see on lihtne - võtan värske värvi ja lihtsalt ajan ta oma käega laiali.

Akrüülid kuivavad kiiresti ning on veekindlad, seega saab hõlpsasti värvikihte üksteise peale laduda pärast eelmise kihi täielikku kuivamist. Guašid aga kuivavad aeglasemini ning ei ole veekindlad - see tähendab, et nendele on raskem erinevaid värve teineteise peale laduda, kuna need tahavad kokku sulanduda. Samas guaššidega on väga hea anda varjundeid või efekte maalile, mida akrüülidega eriti teha ei saa. Värvide kandmiseks lõuendile kasutan ma pintslit ning tekstuuride või huvitavamate motiivide jaoks oma käsi, riidet või paberrätikut. Pintsli puhastamiseks vett ja kuivatamiseks rätikut. Värvi aluseks kasutan ma akrüülide puhul enamasti puust lauajuppi ning guaššide jaoks poest ostetud paletti. Lauajuppi kasutan ma selle pärast, et kuna akrüülid kuivavad nii, et ei tule veega maha, siis paleti ostmine oleks lihtsalt raiskamine, pluss need on ka üpris väikesed. Akrüülide puhul kasutan ma põhivärve - kollast, sinist, punast, musta ja valget. Rohkem mul pole vaja, kuna neid kokku segades saan ma kõik vajalikud värvid kätte, mida vajan. Guaššide jaoks on mul palju väikeseid erinevate värvidega tuube, mille hulgast värve valida, vajadusel segada. Iseenesest saaksin ma ka guaššide puhul vaid põhivärve kasutada, aga kuna need pole nii kallid kui akrüülid, siis mitmete värvitoonide omamine tasub ära, sest siis ei lähe mul nii palju aega värvide segamisele. Vahel kinnitan ma maalid molbertile, et ei peaks põrandal küürus seljaga lõuendi ees kükitama. Enda riiete kaitsmiseks kasutan ma teksamaterjalist õhukest pikka töömantlit /Lisa 4./.

1. 3. Maalimise protsess ja tehnikad

Kõige esimene samm on harilikuga oma maali-idee lõuendile kanda: teha alusjoonis, et vältida hiljem tulevaid võimalikke vigu. Kui umbkaudne visuaal on paigas, värvin ma lõuendi tausta just sellist värvi nagu ma tahan või arvan, et mis hõlbustaks mul pärast tööga edasi minna. Hariliku pliiatsi jooned suures osas küll kaovad või pole enam nii nähtavad, aga kumavad piisavalt läbi värvi, et nende abil tööd jätkata. Ning siis oleneb juba, mida ma maalin. Kui on mingi teatud objekt või maastik, siis ma alustan selle erinevate osade üleüldistest värvidest - püüan maalida lihtsalt kujundi, ning sealt edasi hakkan järjest detailide poole liikuma, andes objektidele varjundi, sügavuse, heleduse ja tumeduse. Kuid kui ma plaanin maalida midagi abstraktsemat, impressionistlikumat, siis algus on sama - püüan kujundi visuaalselt paika panna. Sealt edasi aga kasutan erinevaid tehnikaid, ning eesmärk pole mitte perfektsus vaid tunnetus ja loovus.

Minu lemmiktehnikad, mida maalimisel kasutan, on värvi pintsliga lõuendile pritsimine, kätega värvi laiali ajamine või suure pintsliga või rätikuga tupsutamine, et anda huvitavad efekti või tekstuuri maalile. Peale selle kasutan ma väga palju erineva otsaga, kujuga ning suurusega pintsleid, mis omakorda aitavad maali erakordsusele kaasa.

Oluline on see, et kui töösse tekib mõni viga, siis seda saab alati parandada. Või kui seda parandada ei saa, siis tuleb leida viis, kuidas see enda kasuks tööle panna.

Maali lõpetan ma oma allkirja panemisega ning teose lakkimisega. Lakk annab värvile kaitsva kihi. Guašši puhul on see eriti tähtis, kuna guašš tahab kergesti laiali minna, kui see puutub kokku veega. Akrüüli puhul on see lihtsalt kaitseks. Pealegi võimendab lakk värve - muudab need säravamaks ja jõulisemaks. Ma olen kasutanud kahte erinevat lakki erinevate tööde puhul. Guašši puhul kasutan Guašši lakki, mis on väga läikiv, kui see ära kuivab. Akrüüli puhul meeldib mulle pigem kasutada matt lakki, kuna ma tegelikult eelistan, et maal ei läigiks nii palju, kuna muidu pole teost teatud lambi valguse käes näha.

Pärast maalimist ma koristan - puhastan ning panen kõik värvid, pintsleid, värvi segamise alused ja veekruusi oma kohale.

Maalimise või joonistamise ajal ma tavaliselt kuulan muusikat, mingeid intervjuusid või podcaste. Muusika žanre, mida ma kuulan, on palju. Alustades džässist kuni rokini. See oleneb minu tujust ning kunstiteose temast, mida ma loon. Muusikaga saab hästi sisendada endasse mingeid emotsioone, mida siis edasi ka kunsti kanda.

Tavaliselt on maali alustamine veidi raske - asjade alustamine on alati raske. Maalimise vältel muutun energiliseks, rõõmsameelseks ja entusiastlikuks - teen seda, mida ma armastan. See on meeldiv protsess. Vahel kontrollin ja vaatan, kuidas värvid kaugemalt vaadeldes mänglevad või tunduvad. Ning kui olen rahul, siis tunnen äärmist õnnelikkust - rõõmuks pole üldse palju vaja. Maalimise lõpetades olen tavaliselt väsinud, kuna see võtab siiski palju energiat, keskendumist ja kaasamõtlemist. Tavaliselt teen siis tund või kaks midagi muud ning pärast seda vaatan maali uue pilguga üle - see aitab märgata vigu, mida enne ei näinud. Kuid vahel aitab see ka märgata maali ilu, isegi kui lõpetades tundus, et see on täiesti jama.

1. 4. Kunstistiilid minu töödes

Uurisin kunstistiile, mis võivad minu töödes kajastuda. Hea ülevaate andis Tiiu Viirandi koostatud õpik “Kunstiraamat noortele”. Minu teostes võib leiduda sürrealismi, sümbolismi, impressionismi ja veidi romantismi jälgi. Kuid osades teostes leidub ka rohkelt lapselikkust ning mõjuvad seetõttu illustratiivsena.

Sürrealism, mida iseloomustab kõige paremini sõna “üleloomulik”, on fantaasiakunst, mis on kui unenägusid meenutav kujutluspilt, kus elusolendid ja esemed on omavahel ebaloomulikes seostes. Selle kunstistiili tekke ajal oldi 20. sajandi alguse arstiteaduses levinud uskumusel, et inimese hinges ja alateadvuses on palju ürgseid pimedaid jõude, mis püüavad inimese mõistust endale allutada. Seega püüdis ka osa kunstnikke anda sellele jõule vaba voli oma loomingus, lastes neil enda kätt juhtida. Ma ise ei võtaks seda kui pimedat jõudu, kuid midagi sarnast ma olen aina rohkem kasutama hakanud küll. Tihti maalin maale oma intuitsiooni kaudu. Minu maal “Pilved taevas” käib ilmselt kõige enam sürrealistliku stiili alla, kuna olen ühendanud elusa ja eluta, organismi ning eseme.

Sümbolism kujutab endast samuti fantaasiaküllust. See suund õitses kõige enam 19. sajandi kahel lõpukümnendil ja sajandivahetusel, ja selle põhjuseks olid loomulikud ühiskondlikud olukorrad, peamiselt haritlaste ja kunstnike pettumus oma kaasajas. Nad tõmbusid tagasi oma fantaasiamaailma, kuna ei suutnud parandada ühiskonna vastuolusid. Väljapääsu otsisid nad fantastilistest õpetustest, huvitusid kaugete maade usunditest ja kunstist, vanadest hävinud kultuuridest ja nii edasi, millele nad omakorda omistasid salapäraseid ning müstilisi jooni. Nende teostes on palju ebamäära, need kubisevad igasugustest mitmemõttelistest vihjetest. Minu teostes võib ka eristada erinevaid sümboleid, millele võib erinevaid mõtteid omistada,

näiteks “Müstika” või “Kosmiline hingestatus” kui ka “Hinge leid” või “Mälestusi värvikaist reisidest”.

Prantsusmaal arenes looduslähedase maalikunsti suunana 1870-ndate aastatel välja impressionism. See sõna tähendab impressiooni ehk muljet. Impressionistid püüdsid jäädvustada hetkelisi muljeid ja emotsioone, mis nad said ümbritsevast elust ja loodusest. Nende meelest polnud keegi veel looduses nähtut õigesti kujutanud. Kogu pildi pind anti edasi väga detailselt, aga tegelikkuses suudab inimese silm tuvastada vaid väikest osa ümbritsevast, kõik muu hajub valguse ja värvi ebaselgesse virrvarri. Seetõttu loobusid impressionistid oma maalidel teravatest piirjoontest ja mustadest varjudest. Minu teostest sobiks selle kategooria alla “Punane ratas kesk jalakäija teed”.

Klassitsism oma külma kaalutletusega ja liiga rangete ettekirjutustega hakkas vastuseisu tekitama nende kunstnike seas, kes tahtsid kunstis väljendada eelkõige tundeid, elamusi ja meeleolusid ning sealjuures rakendada oma fantaasiat. Tänu kunstnike sellisele romantilisele, see tähendab unistuslikule, luulelisele meelelaadile arenes 19. sajandi II veerandiks maalikunstis välja suund, mida nimetatakse romantismiks. Tänu sellele taaselustus vahepeal unarusse jäänud maastikumaal. “Lambamäe” on minu teoste hulgast kindlasti pigem romantiliste sugemetega. Ning ma olen läbinisti kiindunud nendesse realistlikesse lammastesse, kes võiksid maalist justkui välja kõndida.

2. TÖÖPROTSESS

2. 1. Idee tekkimine

Idee kunstinäituse jaoks tekkis mul sellest, et ma armastan kunstiga tegeleda ning tahtsin sellel alal ennast rohkem näidata. Suurt inspiratsiooni andis mulle mu õde, kes sel ajal oma näitust avas. Just suvevaheajal hakkasin teoseid looma, kuna siis oli mul palju vaba aega ning polnud koolistressi, mis mind toppama jätaks.

2. 2. Teoste loomine

Oma esimeste teoste tegemist alustasin 14. juunist, kui olin saanud koolist juba veidi välja puhata ning loovuslik tuhin hakkas tagasi tulema. Maalisin ja joonistasin väikeste pausidega terve suve, võttes ette aina suuremaid kunstilisi projekte ning proovides julgemaid stiile. Olen kunstis vabamaks muutunud - see on minu teraapia. Kunstis lasen ma end vabaks, selles pole minu silmis reegleid. Ning kui tekib viga, saab seda alati parandada või sellest midagi uut ja isegi paremat välja arendada. Kuid see võtab aega, et päriselt end vabaks lasta, sest koolist saadud reeglid, tõekspidamised, hirm vigade ees - seda pole lihtne välja juurida või nipsust teistpidiseks muuta.

2. 3. Minu teosed



“Punane auto teisel pool tänavat” - 14.06.2024

See oli minu esimene teos, mille värvimisel kasutasin ja katsetasin guašše. Lisaks guaššidele kasutasin ma ka õlipastelle ja tindipliatsit. Sellel ajal oli mul suur huvi vanaaegsete autode vastu (on veel siiani, kuid siis oli see oma haripunktis), eriti meeldisid mulle autod, mida nimetati gängsterautodeks.

Otsisin internetist mõne eeskujuliku pildi sellest autost, et detailid ja suurused paremini kätte saada ning seejärel asusin harilikuga abijooni tegema. Pärast seda värvisin kõik pinnad, millelt peaks peegelduma või kiirgama valgust, kollaseks, seejärel selle ümber lisasin oranži ja muu pinna värvisin punaseks. Punasele pinnale andsin ka veidi roosakat või lillakat varjundit osadesse kohtadesse, et teha pilt huvitavamaks ja värvikamaks ning dünaamilisemaks. Värvisin auto rattad tumesiniseks ja andsin heledust lavendli värviga. Nagu näha, lisasin värvi ka auto ümber. See polnud mul eriti plaanis, kuid ma tundsin, et tahan olla loov ja katsetada midagi uut. Pärast värvi kuivamist tegin jooned tindipliatsiga üle ja lisasin allkirja. Pildi valmides annavad värvid taustal ning jooned tunde, nagu auto liiguks.



“Punane ratas kesk jalakäija teed” - 26.06.2024

Panin ühel kaunil päikeselisel päeval oma pintsliid, paleti, joonistusbloki, guašid, veepudeli, kruusi ja lina kotti ning väntasin Kadrina paisjärve juurde. Seal leidsin lagendikul ühe väikse üksiku kase, mille varju asetasin oma lina, et päike mulle liiga ei teeks. Plaanisin midagi teistmoodi jälle teha ja tuli mõte joonistada oma ratas. Seda ma siis vaatasingi ja hakkasin paberile harilikuga joonist tegema. Olin just õppinud, et guašše saab ka sarnaselt kasutada nagu vesivärve. Seda ma katsetasingi. Alusjoonis tehtud, segasin musta guašši sisse palju vett kuni see oli väga vedel ning kandsin selle paberile. Pidin mitu kihti värvi panema, enne kui rahule jäin. Selle vältel, kasutasin ma vahel pintsliga pritsimise meetodit - hoidsin pintsliit paberi nurga all ja toksisin seda teise käega teatud nurga all, et värvipritsmes ettenähtud kohta lähaksid. Seejärel kasutasin punast värvi samal meetodil ja värvisin ratta punaseks. Tegelikult mu enda ratas punane polnud, vaid hall, aga ma tahtsin pildile anda rohkem värvi. Pärast tegin valge guašiga mõned kohad üle, et anda sära teosele. Ja lõpus panin allkirja.



“S” - 18.07.2024

Selle väikese pildi tegin ma ühel õhtul. Mul oli igav ja mõtlesin mingit masinavärki jälle joonistada. Otsisin internetist motivatsiooni ja leidsin pildi ühest motikast, mis inspireeris mind ning nägi vägev välja. Suurt pilti ma ei tahtnud teha, seega võtsin väikese paberi ja hakkasin alusjoonist tegema. Selle teose puhul tundsin ma end veidi ebakindlalt, kuna sellel oli nii palju detaile - eriti mootori osas. Aga ma leidsin lahenduse, et ma ei pea pürgima perfektsust, vaid püüan tuua esile vaid vajalikud mootori osad. Selle teose puhul läksin ma värvidega eriti pööraseks. Veidi värvi siia, veidi sinna, siis pritsisin värvi või ajasin käega laiali - täpselt nii nagu tunne parasjagu ütles.

Kõige rohkem mulle meeldibki tunde ajendil või juhatusel kunsti luua. Kui tunnen pintsli tõmmet lõpetades, et ma pean käega ühe sujuva liigutusega selle värvi laiali ajama, siis ma teen seda. Muidugi on võimalus, et see on viga või et see rikub teose ära. Aga huvitaval kombel pole minu puhul tunde ajendist tehtud liigutused kunsti kunagi vead. Need pigem teevad teose omapäraseks, lisavad sellele sarmi.

Aga ka selle teose puhul tegin ma motika piirjooned pärast värvi kuivamist tindipliiatsiga üle, et tuua seda paremini esile ja anda omapärane välja nägemine.



“Kosmiline hingestatus” - 18.06.2024 ja 21.08.2024

Selle teosega on huvitav lugu, nimelt selle tüdruku pildi tegin ma 18. Juunil lihtsalt harjutamisena, kuid kuna see pilt mulle nii väga meeldis, joonistasin 21. Augustil sarnases stiilis lille, rebisin mõlemast teosest osa paberist ära, võtsin musta paberit ja panin kõik kokku. Lõppkokkuvõtteks tuli minu meeles väga vägev pilt.

Tüdruku joonistamisel kasutasin jällegi internetist otsitud pilti, et proportsioonid paika saada. Seejärel hakkasin ettevaatlikult erineva suuruse ja otsaga tindipliiatsitega tema piirjooni üle tegema ja juukseid värvima. Need juuksed tulid mul vapustavad, liikuvad, heljuvad ja vabad - olen väga uhke nende üle. Seejärel kasutasin valget tindipliiatsit, et heledust teosesse tuua ja tüdruk särama panna.



“Müstika” - 14.06.2024

Sellel maalil on üks müstilise välimusega mees. Internetist jällegi otsisin mõne eeskujuliku pildi, mis aitas mul paremini inimest joonistada. Mulle meeldib selle pildi puhul värvide kooskõla, samas ka kaootilisus, mille erinevad pliiatsi jooned loovad. Tegelikult oli see alguses ainult proovitöö, ma ei mõelnud seda näitusele panna. Aga hiljem avastasin, et see on täitsa kõlbulik ja lahe töö.



“J” - 23.06.2024

Siin jällegi proovisin ma nii vabalt kui võimalik kõik vajalikud sõnumid edasi anda nii vähesega kui võimalik. Kuid minu lemmik osa on sellest tööst vast mehe parempoolne king ning püksiaär. Teose valmistamisel kasutasin guašši ning tindipliatsit. Pealkiri “J” on lühend sõnast *jazz*.



“Miks ei võiks see nii olla?” - 31.06.2024

Selle teose puhul kasutasin teistsugust tehnikat. See teos tuli helde ja armas. Puust raam sobib sinna ümber väga hästi. See sobiks minu meelest väga hästi illustratsiooniks kuskile raamatusse. Ning seda joonistada oli ka lõbus. Jällegi ei püüdnud ma otsida täiuslikkust, vaid tegin parasjagu seda, mis tundus antud hetkel õige.



“Mahajäetud” - 02.07.2024

See teos on järjekordselt selline, mida ma ei plaaninud näitusele välja panna, aga pärast poole tundus jällegi, et päris tore teos on. Selle jaoks kasutasin ma ka internetis leitud fotosid inspiratsiooniks. Maja on räämas, kuid sealt tärkab uus elu. Seda teost teha oli minu meelest tore.



“Kontrastid” - 12.07.2024

Mõnda aega vaimustusin ma autodest. Nagu olen maininud, meeldisid mulle gängsterautod, kuid lisaks neile olin ma lummatud ka Mini 1000 autodest. Selle teose puhul võtsin ma veidi pöörasema meetme appi. Ladusin värve teineteise peale ning sulatasin neid kokku mitmete kihtide kaupa kuni olin teose üldise välimusega rahul. Siis hakkasin katsetama: värvipritsmeid pritsima ning värvi käega laiali kandma, et saada unikaalne ning veidi robustne teos.



“Sügavas loojangus” - 27.07.2024

Teos on valminud akrüülvärvidega ning näitab vaadet loojangule läbi pilvede vahelt vaadatuna. Alguses oli mul plaanis ühe foto järgi maalida, kuid mõtted läksid mujale ning välja tuli omalooming. Pärast maalimise lõpetamist viskasin pintsli nurka ning vaatasin maali. Mulle ausalt öeldes ei meeldinud see üldse. Läksin seega rattatiirule, et mõtted mujale viia. Pärast tagasi tulles tundus maal veidi kaunim, ning emale meeldis see ka üsna palju. Kuid alles mõnepaari päeva pärast, kui ma hommikul ärkasin ja esimese asjana maali nägin, mõistsin, et see on hakanud mulle meeldima ning et selle vaatamisel on isegi meeldiv efekt.



“Neist me ei räägi...” - 31.07.2024

Siin on tegemist salajaste isikutega, kellest mul ei tasu pikalt rääkida. Selle teose puhul katsetasin ma mustale taustale värvimist. See vajab veidi teistsugust tehnikat võrreldes sellega, mida ma teostel tavaliselt kasutan, aga see oli põnev ning lõpp saavutusega olen ma väga rahul. Eriti meeldib mulle tossu ning udu liikumine, mille ma suutsin pildile edasi kanda. Ning müstilisus, mis selle pildiga kaasneb, on ka midagi, mille üle olen uhke.

Üleüldiselt on see pilt minu tööde hulgast minu lemmikute seas.



“Mälestusi värvikaist reisidest” - 12.08.2024

Jälle maalisin ma autot! Suur reisija ma küll pole olnud, aga tulevikus plaanin kindlasti rohkem seda harrastada. Selle teose puhul kasutasin ma nii guašši kui ka akrüüle. Kusjuures teose tegemisel tekkis mul probleem: mul hakkas valge värv otsa saama - see oli paras väljakutse, kuna võimalus linna värvi järele minna oli sel hetkel väike. Õnneks suutsin sellegipoolest maali ära lõpetada ning leida teisi võimalusi, et pilt kenasti lõpetada sel viisil, nagu ma seda ette nägin. See roosa lilleline tolmutpily, mis sealt välja purskab, on kui sümbol, kuidas kõik head mälestused autost välja purskavad, kuna neid on nii palju.



“Lambamäe” - 30.08.2024

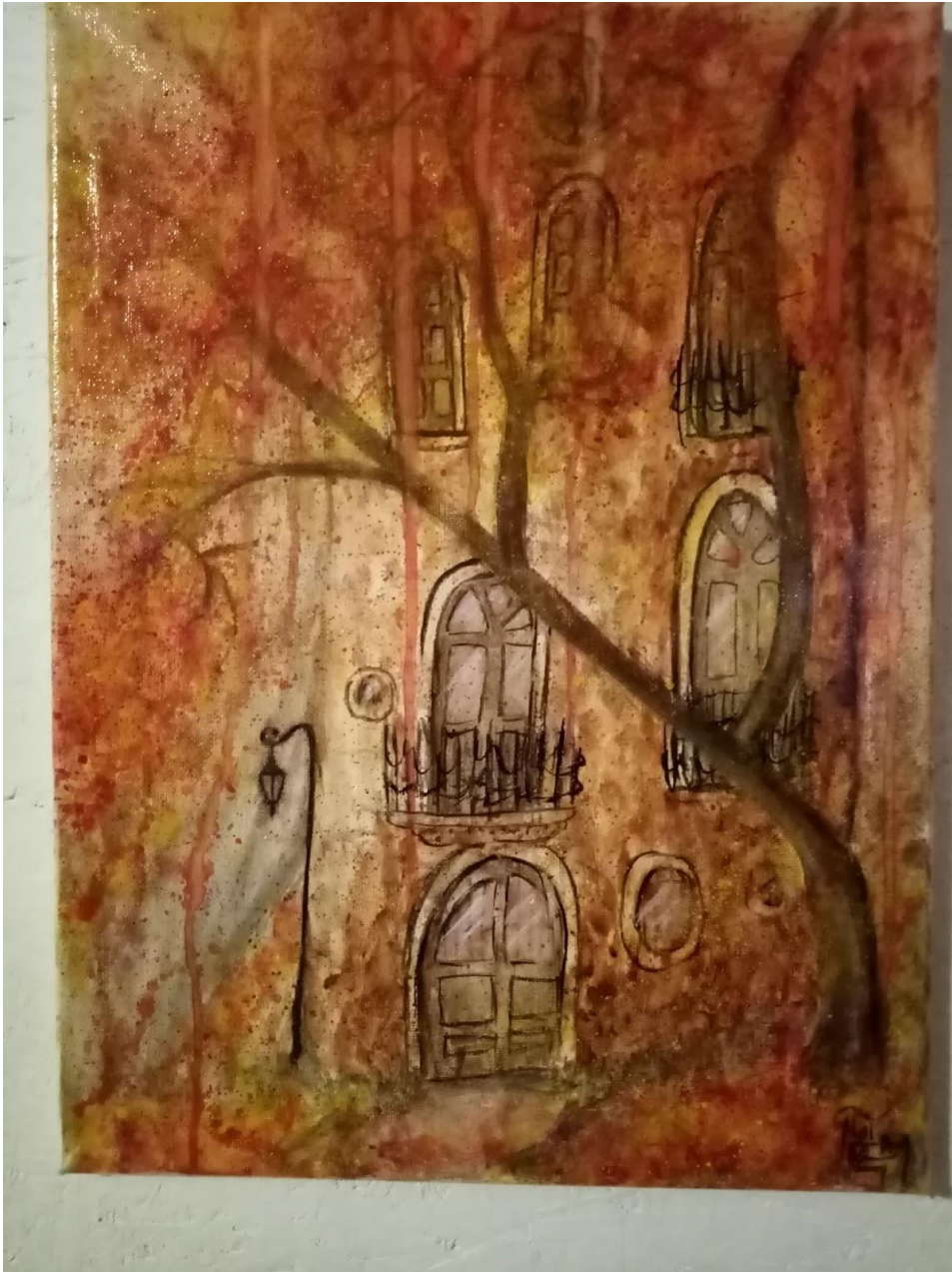
Selle teose peale olen ma ilmselt kõigist kõige rohkem aega panustanud. Juba kasvõi sellepärast kuivõrd palju vajab see teos vigade parandamist ning värvide kohandamist. Metsa värvisin ma mitu korda üle, maastikku lihvisin ma lõputult ning tausta pidin ka üle tegema ning paremate värvidega asendama. Sellele tööle panustasin ma terve nädala, iga päev veidi selle kallal nokitsedes. Lõpp lahendusega olen ma rahul. Minu eesmärk oli teha see pilt nii suvine ja soe kui võimalik, ning ma arvan, et see õnnestus mul. Lambad on minu jaoks kõige suuremad saavutused selle teose puhul. Ma kartsin neid alguses teha, kuna nad tundusid keerulised. Aga tegelikult polnudki nende maalimine niivõrd raske kui olin seda ette kujutanud. Ning need tulid imelised välja.

Lammaste puhul kasutasin ma huvitavat nippi - alguses maalisin lihtsalt sinised siluetid maalile ning pärast hakkasin neile varjundeid lisama. See nipp aitas väga palju ning andis lammastele loomuliku, reaalse varjundi.



“Pilved taevas” -

See maal sai inspiratsiooni pilvedest, mida ma nägin taevas, mille taolisi polnud ma kunagi varem näinud. Need meenutasid ufosid ja mõneti ka meduuse. Neid nähes teadsin kohe, et pean neid maalima. Seda maali oli tore maalida, kuna ma ei mõelnud tulemusele peaaegu üldse. Ma ei otsinud täiuslikkust ega jäänud reeglitesse pidama, vaid tegin seda, mis tundus õige. Ja nii tuligi välja üks tore maal! Seda maali maalides kuulasin ma samal ajal Edgar Valteri intervjuud /Lisa 5./. See oli meeldiv kuulamine.



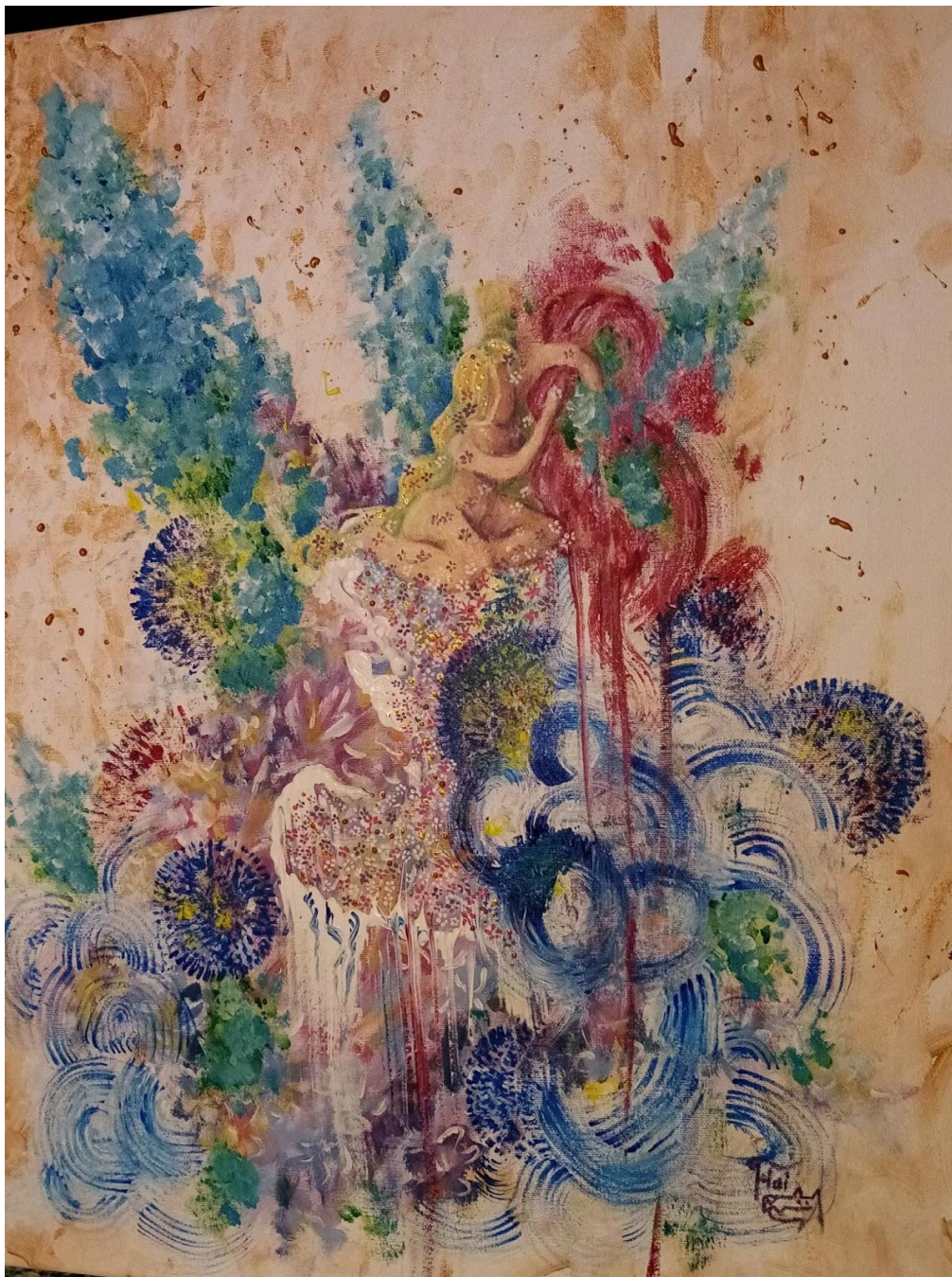
“Sügis oma täies hiilguses” - 25.09.2024

Selle töö kallal askeldasin ma paaril õhtul pärast kooli. Mul oli grandioosne tung maalida, kuid iseenesest mõistetavalt oli mu pea üpris väsinud ning ma ei tundnud mahti midagi keerulist teha. Seega lasin end lõdvaks, võtsin lõuendi, tegin kavandi valmis ning hakkasin sinna peale värve maalima, pritsima ning näpuga laiali ajama. Lähenesin tööle loominguliselt. Ning tegin seda, mis tundus õige. Tahtsin saavutada sügise tundest nõrguvat maali, ning see ka tuli.



“Üks haigur oma uhkes üksinduses” - 26.10.2024

See pilt tuli peaaegu iseenesest. Ühel hommikul lihtsalt võtsin kätte hariliku pliiatsi, tegin abistavad jooned lõuendile ette ning hakkasin akrüülidega sinna peale tausta looma. See maal on üks mu lemmikuid. Haigur on väga huvitav lind. Ma olen Neeruti mõisa lähedal näinud kahte haigrut ning nende välimus on mulle niivõrd muljet avaldanud, et tahtsin neid maalida. Kuid päris Neeruti mõisa maastikku ma maalida ei tahtnud, seega improviseerisin. See sünge metsaalune, tiik ja lehtede vahelt paistev valgus haigrule mõjub üpris maagiliselt. Haigru maalimiseks kasutasin ma erinevaid fotosid haigrust, et hea kujutluspilt saada ning proportsioonid paika saada.



“Hinge leid” - 28.11.2024

See on üks eriline maal. Nimelt on see maal kõige eriilmelisem teistest. Algne idee oli mul sellest, mis välja tuli, väga erinev. Alguses oli mul plaanis maalida lilli, mis kaugemalt vaadates tervikuna moodustavad kalkuni kujutise. Kalkunit tahtsin ma kujutada seepärast, et need linnud olid ka mind ühel päeval inspireerinud oma julguse ning uhkusega. Kuid see ei tulnud mul hästi välja, seega jätsin maali toa nurka seisma, et oodata õiget hetke või uut ideed. Ühel õhtul pärast

kooli sai mul sellest maalist kõrini, kuna ma ei osanud sellega midagi peale hakata, seega võtsin värvid ja tegin täiesti suvalisi värvi kujutisi lõuendile. Ka see ei aidanud mul uut inspiratsiooni leida. Õhtu oli hiline, seega jätsin selle sinnapaika ning püüdsin magama minna. Kuid und mul ei tulnud. Minu ajusopis keerlesid mõtted maali ümber - kuidas seda paremaks muuta. Kuigi järgmine päev oli kooli päev, tõusin ma üles ning tegin midagi, mida ma poleks iialgi arvanud, et ma kaine mõistusega teen. Ma hakkasin maalima, öösel. Mulle tuli idee joonistada naine lõuendile kõige selle värvide kaose sisse. Kõigepealt joonistasin tavalisse vihikusse visandi sellest, millist naise poosi ma kujutada tahan, kuna internetis ma enda kujutluses olevat poosi ei leidnud. Pärast visandi tegemist, proovisin võimalikult täpselt seda kujutist maalida lõuendile sinna, kuhu ma tahtsin seda teha. See oli veidi keeruline keha proportsioonid õigeks saada, aga ma pingutasin sellegi poolest. Pärast seda lisasin detaile ning lisasin keha kujutisele varjud. Maaliga lõpetasin umbes kell üks öösel. Tavaliselt lähen ma kooli päevadel väga varakult magama, et järgmisel päeval virgas olla, magamine on minu jaoks tähtis. Kuid seekord astusin sellest harjumusest mööda ning lasin loomingul endas voolata. See oli meeldiv kogemus, kuigi järgmisel päeval olin ma unine. Aga mis teha kui muul ajal maalida ei saa või inspiratsiooni ei tule? Ma olen õppinud, et kui kunsti teha tahan, siis pean inspiratsiooni korral kohe maalima või looma hakkama.

2. 4. Näituse ettevalmistamine

Küsimus, kus näitust korraldada, ei tekitanud mul suurt raskust, kuid et inimesi rohkem näitusele kokku tuua, tundus avakontserdi tegemine koos sellega hea ideena. Kujutluses oli mul silme ees kena hubane õhtu mõnes väiksemas ruumis, kus inimesed saavad kuulata muusikat ning vaadata minu kunstiteoseid. Seega tundus raamatukogu teise korruse saal kena paigana, kus see ette võtta.

Kuid selleks oli esimene samm välja uurida, kas raamatukogus üldse lubatakse sellist üritust läbi viia. Pealehakkamist täis, läksin reedel, 6. septembril, raamatukokku ning küsisin raamatukogu direktorilt selle kohta. Kuna ma olen veidi arg ning suhtlemine pole minu parim oskus, olin ma veidi närvis, kuid ma teadsin, et saan sellega hakkama ja võtsin end kokku. Vestlus ei kestnud kaua ja ma sain raamatukogu poolt loa oma ürituse pidamiseks.

Järgmiseks, 9. septembril, küsisin Leegi Brigitte Kaisilt, kas ta oleks nõus mulle appi tulema, ning esitama paar pala avakontserdil. Vastuseks sain rõõmsameelse nõusoleku. 30. septembril saimegi 8. tunnil muusikaklassis kokku ning ta mängis mulle oma palu ette. Arutasime veidi laulude paigutust ning järjekorda koos luuletustega. Kontserdi jaoks vajasin ma vähemalt nelja

muusikalist pala, ning sobilikud palad me ka leidsime. Üllataval kombel ei võtnudki see nii palju aega kui olin arvanud. Arvestasin terve tunniga, kuid läks vaid umbes pool tundi.

11. oktoobril käisin raamatukogus näituse avakontserdi kuupäeva paika panemas. Algne plaan oli näitus teha 28. novembril, neljapäeval, kuid raamatukogus oli sellel päeval juba üks teine üritus. Seega lükkasin selle nädala võrra edasi 5. detsembrisse. 31. oktoobril kella 16:40 paiku tegin valmis oma reklaami ning Ahto-Lembit Leht mets korraldas plakatite ülespaneku. Lisaks sain kutse ka Facebooki üles laetud /Lisa 8./. Novembris harjutasin oma luulekava näituse jaoks ning 30. novembril koostas in kõne, millega näitust sisse juhatada. Pühapäeval, 1. detsembril lõikasin välja ja kirjutasin paberilehtedele maalide nimesid, et need näitusel maalide juurde panna.

2. 5. Avakontsert

5. detsembril kell 16:00 läksin Kadrina valla raamatukokku ning hakkasin oma maale aknalaudadele üles panema. Püüdsin sobitada sarnase teema või värvigammaga maalid lähestikku, et terviklikult oleks kaunis maale vaadata. Peale selle panin ma neile pealkirjadega sildid juurde. Selleks kulus veidi rohkem kui pool tundi ning pärast seda harjutasin oma luuletuste ette lugemist samas ruumis, et olla kindel kui valjult ma pean kõnelema, et mind oleks ruumis hästi kosta. Arvestasin selle jaoks kaks tundi, kuid hiljem mõistsin, et see oli veidi palju ning mul jäi vaba aega üle kuni Leegi Brigitte Kais tuli oma häält lahti laulma, kell 17:30. Esimesed inimesed hakkasidki jõudma juba kell pool kuus. Raamatukogu saal sai pooleldi täis. Sinna tuli nii noori kui ka vanu, suurem osa olid mulle tuttavad.

Kell 18:00 läksin ja alustasin oma näituse avakontserti. Hää! värises veidi ja närv oli sees, aga suutsin end esimese luuletuse lugemise ajal rahustada. Kokku oli seitse luuletust ning neli laulu Leegi Brigitte Kaisi poolt /Lisa 1./. Lugesin luuletusi väga ilmekalt ning laulude ajal istusin tugitoolil. Nendel hetkedel kui ma luuletusi ei lugenud, hakkas mu keha värise!ma. Ning vahel läksid mul ärevusest sõnad sassi luuletuste lugemise ajal. Aga ma püüdsin oma apsakatest mitte välja teha ning täiel rinnal edasi minna.

2. 6. Pärast avakontserti

Pärast avakontserti said külastajad minu teostega lähemalt tutvuda. Mulle esitati kontserdi ning minu teoste eest väga palju komplimente. Peale selle lubasid raamatukogu pidajad mul tulevikuski seal näitusi korraldada. Mult küsiti küsimusi minu teoste kohta: kust minu inspiratsioon tuleb, mis värve ma kasutan, kuidas mul tekib idee maalimiseks, kas ma plaanin tulevikus ka maale müüa ja nii edasi. Kella kaheksaks olid kõik külastajad juba läinud. Täpselt nädala pärast läksin teostele järgi ja tõin need koju. Lisaks kirjutas Merike Sikk näitusest uudised facebooki ja kooli kodulehele /Lisa 9./.

KOKKUVÕTE

Enne näitust kartsin ma, et võibolla ei ole mu maalid inimestele meelepärased, kuid oma üllatuseks sain ma tõesti palju head tagasisidet. Kõik külastajad leidsin minu maalide seast ühe, mis meeldis neile kõige enam ning kõik said meeldiva kogemuse kontserdist. Seega õppisin, et ma ei pea oma loovust häbenema ega üle mõtlema.

Ma ei oskagi öelda, mida oleksin saanud veel paremini teha. Ma tunnustan ennast, et hakkasin varakult oma praktilise tööga pihta ning ei jätnud seda viimasele minutile. Eriti näituse korraldamine ja kõik sellega seonduv. Ma planeerisin kõik ära, millal ma mingi ülesande pean ära täitma ning ma arvan, et see aitas mind äärmiselt palju ning säästis süümepiinadest.

See oli minu esimene näitus ning minu meelest läks see väga hästi. Ma sain kõikide oma ülesannetega kenasti hakkama ning õppisin palju. Ma hakkasin mõistma, kuivõrd kohusetundlik ma olen. Märkasin ka, et ma polegi nii halb suhtlemises kui esialgu arvasin. Ma võin julgelt väita, et olen äärmiselt uhke enda üle.

KASUTATUD MATERJALIDE LOETELU

- 1) Sir Ken Robinson. (2007). *Do schools kill creativity?*
<https://youtu.be/iG9CE55wbtY?si=BPMY5j26i8bcxKyn> (26.05.2024)



- 2) KQED, MindShift. (2015). Sir Ken Robinson: *Creativity Is In Everything, Especially Teaching*. [Sir Ken Robinson: Creativity Is In Everything, Especially Teaching | KQED](#) (26.05.2024)
- 3) Viirand P. (1981). *Kunstiraamat noortele*. Tallinn: Kunst.

LISAD

Lisa 1. Kontserdi kava

HING, hing
Miks ihkad sa
Linnutiivul lennata
Kõrgelt kaugelt vaadata.

Hele puhas hingelind
Räbaldunud tiibadega.
Mulla ligi surub mind
Olemise raskus.

HALL, hall, hall
Silmapiirini ja kaugemalegi veel.
Tahtmatult tuhmub ja hallistub meel.
Hing nagu midagi, kedagi ootaks
Kohtuda loodaks sel teel.

Kaua inimlaps loodad sa veel.

(“Pea pilvedes” - Leegi Brigitte Kais)

MA võtan peotäie mälestusi,
Sületäie armastust,
Näpuotsaga unistusi
Ja panen sellest kokku
Oma tulevase elu.
Kus mu mälestuste armastava pilgu all
Saavad teoks mu unistused.

Nüüd alles hakkan tajuma oma elutee sihte
Eesmärgid justkui kuumuse virvenduses silmapiiril
Ma ei eksle enam sihitult
Ei taaru vajavas liivas
Ega lange kummuli maru tuule käes

Minu rada on ääristatud iileksi hekiga
Ja linnud sidistavad tema okste vahel lehtedes
Mind hoitakse ja juhatatakse tuulistel nõmmedel
Kesk radade ämblikuvõrku.

(“Seisan su ees” - Leegi Brigitte Kais)

Oodates ootamatut
Alateadlik valmisolek vastu võtta, muutuda
Lasta end üllatada
Üllatuda
Armuda taas ja taas elusse
Selle imelistesse keerdkäikudesse

Lõdvestuda ja odata ootamatut
Kulgeda ajatult omaenese pulsist
Usaldada armastuse kõike võitvat väge
Usaldada ennast selle armastuse sees
Usaldada elu kõigis tema värvides ja mustrites.

Valikute hullumeelses kaoses ekseldes
Otsin oma enese olemuse väljendustahku

Otsides, leides, pettudes
Taas ja taas
Valikute paljusus võõrutab mind
Oma sügavaima olemuse olemisest
Paisates mind ihade, väärsoovide
Kalki külma maailma.

Mängi...
Mängi end välja eluraamidest
Kummuta käibetõed ja moevoolud
Järgimata teisi
Kuulmata teisi
Lase vabaks oma sisemine laps
Ja mängi...
Tee oma elust hirmuvaba kulgemine

(“Sügise laul” - Leegi Brigitte Kais)

Argipäeva kiirustav rütm põrutab lahti elu alustalad
Vapustatud maailm loksub üle ääre
Ujutades üle sisekaemuste idupeenrad.

Vaid väikestel viivudel
Saan vaadata oma täiusliku elu killukesi
Ometi piisab sellest et teha samme
Astumaks lähemale iseendale
Oma elule
Mille alustaladeks on
Rahulolu päeva pisiasjadest
Rõõm kulgemisest
Ning vürtsiks näpuotsaga igatsusi...

Eluõnn...

Sinu otsuste kaja koos mõistmisega

Kõik kordub

Kuni sa murrad välja elu mustrist

Mille oled loonud

Ja hirmude kiuste asud teekonnale

Avastamaks oma elu keerdkäikude vahelt need

Tähtsad killud

Milledest koosneb su tõeline elu.

(“Mu mõistuses” - Leegi Brigitte Kais)

Õues on täna pilved:

tupsud, siiru-viirud ning pintsli-tõmbed.

Osad on kui mere vahu lained,

osad meenutavad liiva viirge, mida veevoolud merepõhja voolivad.

Tunnen neid oma talla all - nende kumerusi ja nõgusid.

Tunnen seda mere lõhna, mida suvel sai nauditud.

Merevahu Lained - nii sarmikad ning kaunid,

et tahaksin neid terve hommikupooliku vaadelda.

Neid peitub mingi salakaval ruumilisus.

Nad on kui tuuleiilist laiali puhutud valged värvi rätsakad.

Võtan pintsli ja tõmban esimese joone

oma valgele lõuendile.

Kõik luuletused peale viimase on kirjutatud minu ema, Koidula Möldri, poolt. Viimane on minu enda looming.

Lisa 2. Akrüülmaalide tööriistad



Lisa 3. Guašmaalide tööriistad



Lisa 4. Minu maalimise töörietus



Lisa 5. Edgar Valteri intervjuu

- 1) [ARHIIVIPÄRLID](#) | Meenuta Edgar Valterit tema 95. sünniaastapäeval | Inimesed | ERR



Lisa 7. Pildid avakontserdist (Merike Siku fotod)







Lisa 8. Näituse kutse Facebookis

[https://www.facebook.com/kadrinakeskkool/posts/pfbid0dk2q3UCGqqQiyJnLX8MdVnKLJa
oSJuDdZNuadyRKs5Eh6bBzhE5QXkL3beNn28yGl](https://www.facebook.com/kadrinakeskkool/posts/pfbid0dk2q3UCGqqQiyJnLX8MdVnKLJa
oSJuDdZNuadyRKs5Eh6bBzhE5QXkL3beNn28yGl)

Lisa 9. Uudised näituse kohta

- 1) Uudis näituse toimumise kohta kooli Facebooki lehel (autor Merike Sikk):

<https://www.facebook.com/kadrinakeskkool/posts/pfbid0qkaF8rFk9HVxBCcQ1FcFuwQPMTXAaWUTET4pAVejeUDN7BcmmR2tvpsU3JZ4Jnagl>

- 2) Uudis näituse kohta kooli kodulehel (autor Merike Sikk):

<https://www.kadrina-kool.edu.ee/2024/12/09/kunstinaitus-vaba-hing/>